

en saakaldt Fjerncensur, som blev indført allerede 1914, og hvorefter Opgaverne sendes til den paagældende Censor, der bedømmer dem uden nogen som helst Forhandling med Faglæreren. Og nu er oven i Købet Censuren gaaet over til Opgavekommissionens Medlemmer, saaledes at det er Opgavekommissionen, som baade stiller Opgaverne og bedømmer Udførelsen uden nogen som helst Forhandling med de paagældende Faglærere. Jeg synes, det er uheldigt. Det stiller i Virkeligheden mange Gange baade Eleverne og den paagældende Lærer uretfærdigt. Jeg synes, det rigtigste er, at Bedømmelsen foregaar ved Forhandling med den Lærer, som med sin Elevs Arbejde i Haanden kan tage Eleven i Forsvar ligeoverfor en maaske alt for ublid Behandling. Derfor vil jeg henstille til den højtærede Minister, om man ikke kunde vende tilbage til den gamle Ordning, hvorefter den, der er Censor i det mundtlige Fag, tillige bedømte de skriftlige Opgaver under Forhandling med den paagældende Faglærer, og saaledes at denne altsaa var med til Bedømmelsen helt ud. Vedrørende Censuren ved den mundtlige Eksamen er det jo saadan, at man har givet Censor en meget stor Magt ved, at Censors Karakter er afgørende, og at det er Censor, som stiller Opgaverne og overhovedet har det afgørende Ord under Eksaminationen. Det er jo givet, at Censors Stilling til en Opgave maa være bestemt ud fra hans Syn paa Opgavens Betydning, og det kan jo være, at det slet ikke falder sammen med det, den paagældende Lærer har, og hvorefter de paagældende Elever er underviste. Men der er maaske intet at gøre herved. Den fremmede Censor maa maaske beholde denne større Myndighed, men i saa Fald vilde jeg da meget indtrængende henstille, at man til Censorer aldrig brugte andre end Lærere, som selv har undervist i det paagældende Fag og paa det paagældende Alderstrin. Dersom den højtærede Undervisningsminister vil undersøge Forholdene, vil det vise sig, at man tværtimod meget ofte bruger Lærere som Censorer, som slet ikke underviser eller har undervist i det paagældende Fag eller har haft Elever paa det paagældende Alderstrin. Dette finder jeg uheldigt og vil derfor henstille til den højtærede Undervisningsminister at drage Omsorg for, at der som Censorer kun bruges Lærere, som selv har undervist eller underviser i det paagældende Fag og paa det paagældende Alderstrin.

Jeg har derefter et Spørgsmaal til den højtærede Kirkeminister vedrørende Fær-

øerne. Jeg vilde gerne spørge den højtærede Minister, om man snart kan vente, at der til Brug paa Færøerne bliver autoriseret færøske Ritualer for Daab og Nadver og Ligbegængelse samt Højmessestekster, og tillige, om man snart kan vente autoriseret til Brug i de færøske Kirker en færøsk Salmebog eller et Salmebogstillæg paa Færøsk. Det er jo saaledes, at i Henhold til kgl. Resolution af 13. December 1912 kan der holdes fuld færøsk Gudstjeneste, men denne kgl. Resolution har kun givet en Ret paa Papiret, idet man har manglet og mangler den Dag i Dag de fornødne Hjælpemidler. Man har ikke autoriserede Ritualer paa Færøsk, og man har ikke haft en færøsk Salmebog. Nu er der imidlertid udarbejdet en Oversættelse til Færøsk af vore Ritualer af den nuværende Provst, Dahl, i Thorshavn, ligesom der er udarbejdet et Forslag til en færøsk Salmebog af Provst Dahl og Højskoleforstander Simon af Skardi. Disse Forslag har været sendte herved til Bedømmelse, og de er sendte til Færøerne med de Forslag til Ændringer, som blev gjort fra kyndig Side hernede. Nu vil jeg gerne spørge den højtærede Kirkeminister, om man snart kan vente, at disse Ritualer og Salmebogen eller Salmebogstillæget vil blive approberet til Brug.

Jeg tror, det har den allerstørste Betydning, at man snarest faar aabnet Adgang til fuld færøsk Gudstjeneste. Der er en færøsk Sang af en Digter, som er godt kendt af de ældre Medlemmer af dette høje Ting, nemlig afdøde Landstingsmand Provst Petersen, som begynder saadan: „Hvad kan bevæge en Færings Hjerter? Det kan det færøske Sprog“, siger han, og vi synger jo ogsaa hernede i Danmark: „Vort Modersmaal er vort Hjertes Sprog, kun løs er al fremmed Tale, det alene i Mund og Bog kan vække et Folk af Dvale“. Derfor synes jeg, man skulde gøre alt, for at Modersmaalet kunde komme til at lyde i de færøske Kirker. Jeg ved godt, at mange Aars Mangel paa Forstaaelse af det færøske Modersmaals Ret har sløvet mangfoldige Færinger, men jeg ved ogsaa, at der oppe paa Færøerne er ved at vaagne en Forstaaelse af, hvad det betyder at faa Modersmaalet til at lyde i Kirke og i Skole, og jeg er sikker paa, at en hel Del af de unge Præster, som i de seneste Aar er sendte op til Færøerne, har Forstaaelse af Betydningen af, at Modersmaalet kommer til at lyde i Kirken, forstaaar, at et virkeligt Menighedsliv ikke kan blomstre paa Færøerne, hvis Modersmaalet ikke kommer til sin fulde Ret i de færøske Kirker.